

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

64. An sit culpa venialis recitare Matutinum, & Laudes absque justa causa hora tertia, vel quarta post meridiem? Et an non requiratur alia justa causa praeter consuetudinem? Et an Matutinum cum ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76359)

& 4. Vnius annos hanc opinio extenditur ad horam secundam.

Sup. hoc in Ref. 4. not. praeferit, & in eodem §. ad fin. 5.

Sup. hoc in Ref. seq.

Sup. hoc in Ref. praeterita, & in aliis eius prima not. Et pro contento in hoc §. Nota sum infra in Ref. sol. 64. §. vlt. ad medium, à vers. Es bien, & in aliis eius not. & si gnauerit in 3. Ref. Sup. hoc infra in Ref. 73. §. Sed si in ead.

yejō preces die sequenti dicantur vsque ad mediam noctem. Ita ille. Et Sanchez notat hanc sententiam tenere etiam aliquos recentiores Magistros, quorū quidam addidit, quod si quis post medium diem hodiernum recitaret Matutinum diei crastinae, saltem in Quadragesima, vbi Vesperae dicuntur ante prandium, videtur iam incepisse dies sequens, & in rigore non videtur obligandus ad mortale, neque ad iterum recitandum. Notat etiam Sanchez hanc opinionem esse veram, licet quis quando recitat hora secunda post Meridiem Matutinum, nōdum recitasset Vesperas, & completorium diei hodiernae, adhuc enim non esset peccatum mortale, quia illa peruersio horae non videtur grauis, & horarum ordinem absque causa peruertere, tantum est veniale, & hoc docuisse praefatos Magistros testatur, licet Turrecemata, Vignerius, & Nauarrus penes ipsum Sanchez videantur docere, necesse esse, vt possint recitari matutinae preces diei sequentis, quod sunt iam recitatae Vesperae, & Completorium diei praecedentis, quia non videtur incipere dies sequens hodie vespere, nisi pensum horarum hodiernum sit iam integrè persolutum, sed sententia Sanchez probabilitate non caret. Non viceam tamen hic adnotare, Oluerium Bonarium de Horis Can. lib. 2. cap. 30. num. 23. docere quod etiam ex sententia D. Thomae quodlib. 5. art. 28. Matutinum potest legi pridie post dictum Completorium, sed hoc ille explicat, scilicet hora quarta pomeridiana, vel etiam ad medium quartae.

2. Notandum est hic obiter ad tollendam etiam culpam venialem, quod hora competens persoluendi omnes Horas non debet sumi punctualiter sed debet sumi cum amplitudine, vel parum ante Horam praefixam Chori, vel parum post recitauerit, censetur tempore competenti recitare: Ita Sanchez. loc. cit. dub. 35. num. 5. vbi existimat cum quodam docto recentiore Magistro, hoc parum post, vel parum ante, esse dimidiam horam, aut tres quadrantes, & ad summum vnicam horam ante, vel post.

3. Nota etiam cum eodem Sanchez dub. 36. num. 3. esse causam iustam, & à culpa immunem, si scholasticus differat Horas in Vespertinum tempus, eo quod matutinum est aptum studio, non autem vespertinum.

RESOL. LXIII.

An si aliquis recitet Matutinum sequentis diei, antequam Officium illius diei persolutum fuerit, peccet mortaliter, & non satisfaciatur praecipio: Ex p. 2. ut. 12. Ref. 15.

Sup. hoc in Ref. praeterita §. 1. ad medium, à vers. Notat.

§. 1. Quidam olim affirmatiue respondit, sed nescio qua ratione: nam ita faciens peccat quidem venialiter; quia inuertit ordinem vtriusque Officij: sed substantiam praecipii omnino adimplere dicendum est. Et ita docet Villalobos in Summa, tom. 1. tract. 4. dub. 13. num. 1. Vasquez Opusc. de benefic. c. 4. §. 1. art. 2. n. 66. Suarez de relig. tom. 2. lib. 4. cap. 24. n. 3. & Reginaldus tom. 2. lib. 18. cap. 12. num. 166. cum aliis.

RESOL. LXIV.

An sit culpa venialis recitare Matutinum, & Laudes absque iusta causa hora tertia, vel quarta post meridiem? Et an non requiratur alia iusta causa praeter consuetudinem?

Et an Matutinum cum Laudibus possit recitari hora secunda post meridiem? Et an sit culpa venialis recitare Officium primum extra tempora, & horas praescriptas? Ex parte 10. tractatu 16. & Miscel. 6. Resoluzione 47. alias 46.

§. 1. Affirmatiuam sententiam tenet Suarez, Philiarchus & Fillucius, quos citat & sequitur Bonacina tract. de Horis Can. dist. 1. q. p. m. c. l. num. 10. Cui addde Gauantum tom. 2. sect. 1. cap. 5. tit. 6. num. 6.

2. Sed si haec opinio esset vera, multa peccata venialia committerentur, ideo ego puto ad recitandum Matutinum non requiri iustam causam, praeter consuetudinem, & ita tenet sapientissimus, & amabilissimus Caramuel in Theol. Regular. dist. 114. n. 14. 19. quia confuctudo praualuit, & eius vi hodie potest fieri quod olim non poterat; atqui confuctudo legendi matutinas hora secunda, aut tertia vespertina non est inducta ab habentibus rationalem causam, & à plurimis, vt certum est, sine causa aliqua impraerentium continuatur; ergo possumus sine causa Vespertinae Matutinas & Laudes recitare. Minor ostenditur moraliter. Primo, quia consuetudines contra leges mortales introducuntur ab hominibus tunc conscientias, qui non sunt censendi semper habuisse causam rationabilem. Secundo: quia si haec consuetudo non sufficit, dubium est qualiter haec consuetudo sit inducta; & multi non imprudenter dubia interpretantur in fauorabilem, & benigniorem partem. Et ideo hanc sententiam tenet etiam Trullench in Decal. tom. 1. l. 1. c. 7. dub. 18. n. 8. vbi sic ait: Consuetudine approbatam, & permissa inducta est, vt Matutinum cum Laudibus recitari possit in Vespere praecedentis diei: qui vsus inductus est ob difficultatem recitandi illud in media nocte, quod erat proprium illius tempus, tum etiam quia anticipare melius est, ex hoc genere, quam postponere. Potest igitur Matutinum simul cum Laudibus quis recitare absque vilo peccato, circa tertiam, vel quartam horam post meridiem, &c. Sic ille, & post illum Leandrus de Sacram. tom. 2. tract. 6. dist. 15. quest. 24. quibus ego addo Escobar à Corro tract. de Horis Can. quest. 4. n. 12. vbi firmat, quod recitare Matutinum hora tertia, vel quarta quocumque enentu, & ab omni culpa vacare, & plus addit, nempe, Matutinum cum Laudibus, posse recitari hora secunda post meridiem, quod etiam, me citato, tenet Leandrus vbi supra q. 23. & me citato probabilem Garcias in Summa tract. 2. dist. 6. dub. 1. num. 2. & Machadus tom. 1. lib. 2. tract. 3. dist. 2. docum. 6. & Caramuel vbi supra cum Quintanaduens in Instrum. ordin. part. 5. §. 2. num. 17. Imò in tali casu, Escobar tenet, si inuenirent aliam iustam causam, & neque peccatum veniale extare: At plus addit Martinus de San Ioseph in Mont. Confess. tom. 1. lib. 2. tract. 11. de Oratione, num. 1. vbi me citato sic ait: La costumbre ha introducido, que se pueden dezir los matines, y laudes la tarde antes del dia, en que se deuen: todos conuenien en esto; pero desordenan en la hora; y unos afirman, que despues de las quatro de la tarde. Azor. loco cit. cap. 9. quest. 5. Palau tract. 7. dist. 2. part. 4. num. 3. Otros lo aduertunt tanan a las tres de la tarde. Barbol. in collect. ad cap. 1. de celebrat. Missar. Henriquez lib. 9. cap. 24. num. 7. A mi me parece, que se puede rezar despues de los dos de la tarde, despues de hauer cumplido con todo el Officio del dia presente; porque aquella hora, que es la de Vesperas pertenece, al dia siguiente. Sic Diana part. 4. tractat. 4. resolut. 9. citant Fabrum, & Molfesium Sanchez in conf. tom. 2. lib. 7. cap. 2. dub. 37. num. 4.

que a nada, que con causa, se queda hazer licitamente, y sin causa lera peccado venial. Trulench...

presenti est, vtrum non solum comprehendatur iste, qui omnino necessarius est ad talem actionem efficiendam...

Sup. hoc in...

RESOL. LXV.

de privilegio obtentum, ut quis possit dicere Matrimonium sequens diei statim post meridiem, extendatur ad socium.

ad privilegium obtentum, ut quis possit dicere Matrimonium sequens diei statim post meridiem, extendatur ad socium.

Videretur negativè respondendum; quia Privilegium concessum alicui Personæ, non extenditur ad Socios; nisi esset ferè inutile ei, cui concessum est, nisi ad supradictos etiam extenderetur.

Sed ego sententiam Suarez sequor; quam scilicet cursum docui cum Portel, & Henriquez; Alibi in Ref. alibi, quibus nunc addo Castrum Palatum, tom. 1. que hic est...

Ref. 106. Ratio. post...